



# Kongre kuruldu

Ağustos ayından beri devam eden sürecin sonunda, **Emek, Barış, Özgürlük Bloku**'nun yaptığı çağrının üzerinden, Kongre'nin kuruluşu tamamlandı. Aralarında **BDP, DSİP, ESP, Yeşiller, DÖH, Kaos GL, feminist örgütler, sendikacılar** ve çok sayıda yerel ve etnik kurum temsilcilerinin de olduğu katılımcılarla iki gün boyunca Ankara'da yapıla tartışmaların sonucunda, ismi "**Halkların Demokratik Kongresi**" olarak belirlenen süreç, şimdi yeni bir evreye giriyor.

**Kongre**'de 121 kişilik bir **Genel Meclis** seçildi. **Program** ve **Tüzük** onaylandı. Bir dizi tartışmada karar bağlanamayan noktalar, bir sonraki **Kongre**'de yeniden ele alınacak.

**Kongre** tartışmalarına katılım yoğunluğunda. Her şehirden 800'ü aşkın delege, tartışmalara katıldı. Kongre boyunca 17 karar taslağı sunuldu ve kabul edildi. Karar tasarıları arasında 12 Eylül darbecilerinin yargılanmasından, ekolojik sorunlara tepki gösterecek bir mitingün örgütlenmesine, halklar konferansı örgütlenmesinden, AKP'ye ve ulusalcılara karşı mücadelenin dinamiklerine kadar bir başlık yer aldı.



**Kongre**, seçimlerin ardından sloganlarla sona erdi. Sonuna doğru, birleşik mücadele vurgusu, Kongrenin havasını belirledi.

**Kongre**'ye katılanların önemli bir bölümü, atılan adımın önemli olduğunu ama henüz sürecin ilk adımının atıldığını, hızla genişlemenin tartışılması gerektiğini vurgu-

ladı.

**Kongre**'nin eksikliği ise politik tartışmaların yetimece yapılamamıştı. Ermeni soykırımını etrafında yaşanan tartışma dışında, tüm Kongre'yi katan büyük bir tartışma yaşanmadı. Şimdi seçilen meclisin ilk toplantısıyla Kongre yeni dönemde hangi adımların atılacağını planlayacak.

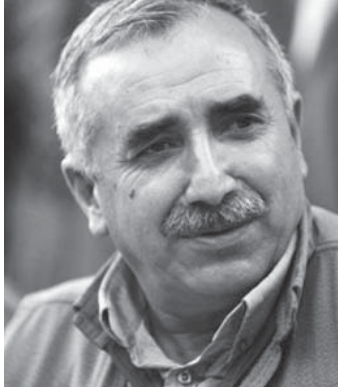
## Karayılan'ın mektubu ve biz Zerdüştler!

PKK liderlerinden **Murat Karayılan**, **Taraf** gazetesine bir mektup yazdı. **Ahmet Altan**'a hitaben kaleme alınan mektup, **Silvan**'da gerçekleşen çatışmalardan beri Kürt hareketini ypratmak için üretilen bir dizi yalanı açığa çıkartıyor.

Mektubun birinci özelliği, en etkili ağızlarından birisi tarafından, Kürt hareketinin 1990'lardan beri savaş değil barış istediğinin anlatılması. Karayılan, silahlı mücadeleyle Kürt sorunun gündeme oturtulduğunu ve o zamandan beri Kürt hareketi açısından silahlı mücadelenin tercih edilen bir yöntem olmadığını vurguluyor.

Silvan ve sonrasında anlamak açısından da Silva öncesine bakmak gerektiğini şu sözleriyle açıklıyor: "Savaşa başlatan taraf biz değiliz. 14 Mart'ta Şırnak-Güçlükönak'ta, 18 Mart'ta Bingöl- Adaklı'da, 1 Nisan'da Hatay-Hassa'da, 20 Nisan'da Maraş-Pazarcık'ta, 27 Nisan'da Dersim-Pülümür'de, 15 Mayıs'ta Şırnak-Uludere'de, 14 Mayıs'ta Sivas-İmranlı'da devletin operasyonları sonucunda 49 arkadaşımız şehit düştü. Bu arkadaşlarımız, dönem itibarıyla hiçbir askeri aktivite içinde bulunmayan, sadece yaşamsal ihtiyaçları için hareket eden arkadaşlarımızdır."

Sadece iki yıldır tırmanarak devam eden ve neredeyse tüm BDP üyeleri tutuklanmadan sona ermeyecek görünen KCK davası değil söz konusu olan. Hiçbir saldırıda bulunmayan gerillaların öldürülmesi Karayılan'ın sözünü ettiği. Askeri açıdan Silvan'ın bir öncesi var diğer bir deyişle. 49 PKK'linin öldürülmesinin sonuncu askeri hareket olduğu da söylene-



mez. Devletin öldürmekten vazgeçeceği yönünde hiçbir işaret de yok.

Daha önemlisi ise, Silvan'la birlikte Kürt hareketinin görüşmeler ya da müzakerelere son verdiği yönünde şekillendirilen genel yarıya Karayılan'ın verdiği yanıt. Bu yargı şöyle formüle ediliyor: "AKP, barış konusunda adım atmak için olgunlaşmıştı, süreç hazır hâle gelmişti. Hatta daha sonra açığa çıkan MIT-PKK görüşmeleri bu yaklaşımı doğruluyor görünüyordu. Sonra, PKK liderliği hem Öcalan'ı işlevsiz bırakarak hem de müzakere sürecini baltalayarak, sadece kendi çıkarları için şiddeti tırmandırmaya başladı."

Bu kurgunun baştan sona yanlış olduğunu, Karayılan'ın mektubu doğruluyor. Savaşmak isteyen taraf, Kürt tarafı değil. Gerilimi tırmandıran taraf da Kürt tarafı değil.

Müzakerelere son veren taraf da Kürt tarafı değil. Gerginliği kimin tır-

mandırdığına bakarsak, **Tayyip Erdoğan**'ın yaptığı son konuşmaya bakmak gerekiyor. Mecliste kılık kıyafet düzenlemesine karşı önerge veren BDP'li milletvekillerini, ayrımcılık yaparak suçlayan başbakan, Karayılan'ın şu yorumunun ne kadar doğru olduğunu bir kez daha kanıtladı: "Şimdi kalkıp da bizim yürüttüğümüz barışçıl ana çabaları değil de, olumsuz ihtimallere karşı tasfiye olmamak için aldığımız tedbirlerle dönük hususları öne çıkararak savaşa tekrardan bizim başlattığımızı iddia etmek ne kadar doğrudur? Biz barışçıl çözüm için her türlü çabayı sergiledik ama hükümet hiçbir pratik adım atmadı. Bırakalım pratik adımı, görüşme heyetinin söz ve tutumları dışında, devlet ve hükümet katından umut veren bir açıklama bile görmedik. Ne zaman ki DTK, Demokratik Özerklikli ilan etti ve tesadüfen aynı günde Silvan kayıpları yaşandı, devletin ve hükümetin de gerçek yüzü açığa çıktı. Belli ki önceden hazırlığı vardı ve sertlik politikasının alt yapısını oluşturmuştu. Bunun için yeni sürecin sert politikasını geliştirmede hiç zorlanmadı."

**Murat Karayılan**'ın mektubu, Kürt hareketinin barışa hazır olduğunu kanıtlıyor. Üstelik sorunun özünü de isabetle kaydediyor. Sorunun özünü, PKK üyelerinin konumunun ne olacağı oluşturuyor. Gerillalarla Kürt sorunu arasında ayırım yapıldıkça, Kürt sorununun çözümünden söz etmek imkansız. Barış, siyasal çözüm ve diyalogdan söz edenler, Kürt halkının buna hazır olduğunu görmeliler.



## Vicdani ret düzenlemesi için son üç ay

**Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi** Eylül ayında yaptığı toplantıda Türkiye'ye vicdani retçilere karşı uyguladığı yaptırımlara karşı önemli kararlar aldı.

Karar, vicdani retçi **Osman Murat Ülke**'nin **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi**'ne açtığı davada Türkiye'nin suçlu bulunmasına rağmen Türkiye'nin retçilere karşı sürdürdüğü "sürekli cezalandırılmaya" son vermesini ve Aralık ayına kadar gerekli düzenlemeleri yapmasını öngörüyor.

Sürekli cezalandırma vicdani reddini açıklayarak askere gitmeyenlerin firari duruma düşmesi ve sonucunda pek çok vatandaşlık hakkından yoksun bırakılması demek oluyor. Karara göre **Avrupa Konseyi**'ne üye olan ülkeler arasında vicdani ret hakkını tanımayan iki ülkeden biri olan Türkiye'nin vicdani ret hakkında düzenleme yapması ve bu düzenlemelerin yasalama takvimini en geç Aralık ayında bildirmesi gerekiyor.

## Füze Kalkanı iptal edilsin!

Kasım 2010'da Türkiye'de kurulmasına karar verilen Füze Kalkanı Projesi Türkiye'yi bölgesel bir savaşa sürüklüyor.

Zamanla 'NATO projesi' halini alan Füze Savunma Kalkanı projesi, Amerikan yönetimleri tarafından 1990'ların başından beri "millî bir proje" temelinde uygulanmaya çalışılıyor. Bundan 3 yıl kadar önce projenin Çek Cumhuriyeti'nde hayata geçirilmeye çalışılması sonucunda halkın ayaklanması ABD'ye ve NATO'ya geri adım attırılmıştı, fakat aynı projenin Kasım 2010'da Türkiye'de kurulmasına onay verildi.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül Lizbon'daki konuşmasında "Füze kalkanı İran'ı hedeflememeli" demiş de, Malatya'nın Kürecik köyünde kurulması planlanan füze kalkanı sadece İran'ı hedef almakla kalmıyor, Rusya'ya da bir gözdağı niteliği taşıyor.

ABD'nin İncirlik üssünde bulunduğu 90 nükleer başlık (atom bombası!) ve Füze Kalkanı Projesi Ortadoğu'da gerginliği arttırmakta.

# ALTUŞT

4. sayı çıkıyor

555 637 24 50



## Öğretmenler 3 ay tatil mi yapıyor?

Hükümetin "eğitim reformundan" öğretmenlerin daha fazla sömürülmesi çıktı. Milli Eğitim Bakan Ömer Dinçer, "Her öğretmen en az kendi alanında bir ay eğitime tabi tutulacak. Önümüzdeki eğitim öğretim yıllarında öğretmenler artık 3 ay boyunca tatil yapamayacak" dedi. Milli Eğitim Bakanı açıkça yalan söyleyerek düşük ücretle çalıştırılan 650 bin öğretmenle halkı karşı karşıya getirmek istiyor:

1) Öğretmenler değil öğrenciler 3 ay tatil yapıyor. Okullar Haziran ayında kapansa da öğretmenlerin yasal tatili Temmuz ve Ağustos ayları olarak belirlenmiş. Öğretmenler, devlet memuru oldukları için bu aylarda da çalıştırılmıyor. Lise öğretmenleri 10 Temmuz'da tatile çıkıp 1 Eylül'de işbaşı yapıyor, yani 90 gün değil 50 gün tatil. Devlet okullarında çalışan öğretmenlerin ortalama tatil zamanı 10 Temmuz - 15 Ağustos arası, 3 ay değil sadece 35 gün tatil. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin ise 1 ay tatil hakkı var.

2) Öğretmenler zaten mesleki kurslar ve eğitim alıyor. Haziran başında okullar kapandıktan sonra ay sonuna kadar öğretmenlerin kursları ve seminerleri devam ediyor.

3) Türkiye'de öğretmenler az çalışıp çok maaş mı alıyor? İlköğretim ve orta öğretimde öğretmenlerin toplam zorunlu çalışma süreleri yıllık 1808 saat. Bu rakam OECD ortalamasında ilköğretim için 1665, ortaöğretim için 1596; Avrupa Birliği ülkeleri ortalamasında ise öğretmenler ilköğretimde 1596, ortaöğretimde 1580 saat çalışıyor. Yani Türkiye'de öğretmenler diğer ülkelerdeki meslektaşlarından daha fazla çalışıyor. Buna karşılık en az maaşı alıyorlar ve öğretmenlik dışı işlerde ek gelir için çalışmak zorunda kalıyorlar. Türkiye'de en düşük derece öğretmen maaşı yıllık 14 bin 63 dolar iken, OECD ülkeleri ortalaması 28 bin 687 dolar.

4) 85 binden fazla öğretmen açığı varken ve öğrenciler kalabalık sınıflarda toplanmaya devam ederken, AKP hükümetinin öğretmenleri daha fazla çalıştırma planına reform yani iyileştirme değil, saldırı denir. KESK'lisi, Memur-Sen'lisi, farklı görüş ve sendikalarından eğitim emekçileri Milli Eğitim Bakanı'na aynı tepkiyi göstererek, insanca yaşayacak ücret ve daha iyi çalışma koşulları istiyor.

# AKP'nin emekçilere saldırı planı: Düşük ücret, daha fazla sömürü

Kamuda ve özel sektörde, işçi-memur-sözleşmeli-taşeron statülerinde çalışan milyonlarca işçi kapsamlı bir ekonomik ile karşı karşıya. Enerji Bakanı Taner Yıldız çalışma saatlerinin değiştirileceğini ve kamuda işçilerin cumartesi de çalıştırılacağını tuhaf bir şekilde açıkladı. Nükleerci şirketlerin sözcülüğüyle tanınan Bakan Yıldız, hafta için memurların sabah 6-7 gibi işe başlayacağını, bunun enerji verimliliği için gerekli olduğunu söyledi. Oysa zaten yaz saati uygulamasıyla enerji tasarrufu yapılıyor!

Bakan Yıldız, cumartesieleri yarım gün ya da tam gün çalışmanın getirileceğini de ekleyerek devletlerin bambaşka olduğunu gösterirken Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, bu açıklamayı hemen yalanladı.

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz "Kıdem tazminatını kaldıracğız" demiş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik bunu da yalanlamıştı. Ancak kıdem tazminatlarının fona dönüştürülerek yok edilmesi için bir lobi faaliyeti yürütüldüğü kısa sürede açığa çıktı.

## Esnek çalışma demek kölelik demektir

"Enerji verimliliği" ucuz bir yalan. Hükümetin hedefi özel sektörde hakim olan vahşi sömürüyü kamuda da hakim kılmak. "Verimliliği artırmaktan" söz ederken sömürüyü artırmayı anlatıyorlar.

■ İş yasalarına göre memurlar haftada 40 saat, işçiler ise 45 saat çalıştırılıyor. Bu memurlar için ayda 160 saat, işçilerin için 180 saat çalışma demek. Esnek çalışma ile çalışma süresi artırılıyor. Esnek çalışmayla tevkif eden mevcut iş kanunlarına göre bu sürenin 30 saat üstünde çalışmak ücretlendirilmiyor; 30 ekstra saatin üzerine çıkıldığında mesai ücreti veriliyor, ancak bu da patronun ya da yöneticinin imzasına bağlı. Kamuda hakim kılınmak istenen iş gününün daha fazla sömürü ve çalışma etrafından işveren devlet tarafından yeniden yapılandırılması.

Özel sektörde iş günü uluslararası işçi hareketinin kazanımı olan 8 saat-tin üzerinde, milyonlar aşgari ücretle günde 10-11 saat çalıştırılıyor. Hükümet kanunlarla belirlenen çalış-



ma sürelerine uymayan patronları cezalandırmıyor, aksine teşvik ediyor. Kamuda çalışanların başına da şimdi aynı şey getirilmek isteniyor.

■ Çalışma saatlerinin düzenlenmesi adı altında kamuda hakim kılınmak istenen esneklik, işçinin dinlendiği, bir işten bir başka işe geçerken olan sürenin ücretlendirilmemesi anlamına geliyor. Yaşam koşulları hiç esnemiyor, ama çalışanlardan patronlar ve yöneticiler karşısında esnemeleri bekleniyor.

■ 1973'te çıkan bir yasa ile kamuda cumartesi günleri tatil ilan edilmişti. Hükümet, tıpkı kıdem tazminatında olduğu gibi cumartesi tatil hakkının gasp edilmesine taraftar kazanmak istiyor. Özel sektörde yarım gün ya da tam gün cumartesi tatil hakkı çoktan gasp edildi.

■ Esnek çalışma şunlara hizmet ediyor: İşgücü maliyetlerini giderek işçinin fiilen çalıştığı saatler için

yapılan ödemelere yaklaştırmak, fazla mesai, ikramiye, prim gibi ödemeleri ortadan kaldırmak, ihbar ve kıdem tazminatlarını ortadan kaldırmakta, iş güvencesi hükümlerini etkisiz kılmakta. Milyonlarca sendikasızsız işçinin çalıştığı özel sektörde yaşatılan bu durum, şimdi kamuda hakim kılınmak isteniyor.

## Birleşirse kazanırız!

Özel sektörde sendika yok. Sendikasılaştırmanın bedelini her gün milyonlar ödüyor. Kamuda ise sendikalar var. Türkiye'nin en büyük işçi sendikası Türk-İş kamuda örgütlü. KESK ve Memur-Sen'de yüz binlerce kamu emekçisi örgütlü. Türk-İş, KESK, Memur-Sen, DİSK ve Hak-İş konfederasyonları birlikte bu saldırıya karşı durursa hükümete geri adım attıracağı açık. İşçiler, kazanana kadar genel grev yaparsa AKP buna direnemez.

## Ücretler zamlanmıyor, başka her şey zamlanıyor

Hükümet iki fahiş zammı arka arkaya yaptı. Elektrığe yüzde 10 zam geldi. Konutlarda kullanılan doğalgaz fiyatları yüzde 12.28 ile yüzde 14.35 oranlarında arttırıldı. Her iki zam, kabarcık faturalarla birlikte tüm ürünlerde fiyat artışı da beraberinde getirdi. Yeni bir zam dalgasının da kapıda olduğu söyleniyor. Buna karşılık hükümet kamu çalışanı ücretlerine önümüzdeki yıl yüzde 6 oranında zam yapacağını açıkladı. Yılın ilk ve ikinci yarısında yapılacak yüzde 3'lük zamlar, yine tüketim giderlerinin artışının altında bırakıldı. Toplu iş sözleşmelerinde aynı oranlar dayatılacak.

## Saldırı küresel, direniş de küresel olmalı

Kıdem tazminatının fona dönüştürülerek yok etme, esnek çalışmanın kamuda da hakim kılınması, ücretler gerilerken çalışma sürelerinin artırılması planı hiç de "milli değil". Dünyada bütün burjuva hükümetler aynı yolu izliyor. Krizi derinden yaşayan ülkelerde bankalar ve şirketler kurtarılrken, fatıra aynı yöntemlerle işçilere ödetiliyor. Türkiye gibi henüz krize girmeyen ülkeler ise şimdiden saldırı programlarını yürürlüğe sokuyor. Saldırı küresel, direniş küresel olmalı. Tahrir'den Wall Street'e uzanan sosyal adalet ve özgürlük isyanı Türkiye işçi sınıfına da yol gösteriyor.

## Bakanlığa göre şiddetin nedeni kadın

**Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün** sitesinde dün kadar yayınlanan bilgilere göre; şiddetin nedeni kadımsı;

"Unutmamak lazımdır ki dayak olayı sebepsiz ortaya çıkmaz" deniyor. "Kliniğimize yapılan başvurular göstermiştir ki eşlerden birinin gergin, sinirli anında karşısındaki genellikle anlayışla sevgiyle cevap vermemektedir (...) Gerçi sebep ne olursa olsun yine de hatadır. En doğrusu, böyle bir ortam hazırlanmaması için tedbir almaktır."

"Baba akşam eve gelmiştir. Evde yemek hazır değildir. Anne yemek yapması gerektiği halde yapmamıştır (...) Büyük şehirlerde bir de trafik karmasından kurtulup eve gelebilmek hakikaten meseledir. Hâl böyle olunca aile reisinin eve geldiği zaman kızmaya en müsait olduğu zamandır. Neden? Çünkü yorgunluk vardır, açlık vardır, günün gerginliği vardır..."

**Çalışan Annenin Kılavuzu** adlı kitapta, "Anne çalıştığı gerçeğinin yanında asıl görevinin ev hanımlığı olduğunu her zaman hatırlamalıdır. Bir annenin birinci görevi kocasına eş, çocuğuna anne, yuvasına hanımefendi olmasıdır." "lezbiyenlik hastalığının" nedenleri ise;

"Kaba ve egoist erkeklerle küçük yaşta evlendirilen çocuk annelerde en önemli cinsel problem lezbiyenliktir. Bu durum düşünceleri düzeltilince normale dönebilir" diye açıklanıyor.

# Devlet kadını değil aileyi koruyor

Cumhuriyet'in 88. yılında *Türkiye Büyük Millet Meclisi* iç tüzüğünde yapılan değişikliklerle nihayetinde Mecliste bayan yerine kadın denebilecek ve kadın milletvekilleri pantolon giyebilecekler. Bir toplumun gelişmişlik düzeyinin göstergelerinden birisi kadın erkek ilişkilerinin düzeyi ise Türkiye'de bu süreç bir hayli yavaş işliyor. Kadın cinayetlerindeki artış göz önüne aldığımızda ise geriye doğru bir işleyişten söz edilebilir.

Ortada çeliş- kili bir durum var. Son dönemde eşitlik ve kadının şiddete karşı korunmasına ilişkin çabalar arttığı iddia edilmesine rağmen erkeklerin uyguladığı şiddet nedeniyle daha fazla kadın ölüyor. Ölen kadınların çantalarından savcılığa yaptıkları şikayet dilekçeleri çıkıyor.

Aile içi şiddetten kadının korunmasına ilişkin hükümleri içeren bir Kanunun adını **Ailenin Korunmasına Dair Kanun** olarak konması bile sorunun nerden kaynaklandığını

gösteriyor. Devlet kimi korumak istiyor? Kadını mı aileyi mi? Aşağıda /yanda **Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğüne** ait bir sitede devletin hükümetin kadına bakışını çok iyi özetleyen ifadeler yer almakta. Kadın erkek eşitsizliğinin kurumsallaştığı ve yeniden üretildiği aile kurumunu ve değerlerini koruma çabası aynı zamanda kadına yönelik şiddeti devamına da hizmet ediyor.

**Kadın ve Aileden Sorumlu Bakanlık** taki kadın ibaresini gereksiz görüp yerine **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı** denirse, kadınlardan en az üç çocuk doğurması istenirse sonuçta aileyi korumak adına kadın feda edilir.

Kadının bedeninin, hayatının erkeğe ait ve onun kontrolünde olduğunu anlatan namus anlayışı ile yüzleşilmedikçe, kadını sadece aile içinde değil toplumun her alanında erkeklerle eşit bireyler olarak yer almalarını sağlayacak tedbirler alınmadıkça kadına yönelik şiddette sona ermeyecektir.

## Yargıda korunamayan kadın

13 yaşındayken toplu tecavüze uğrayan N.Ç'nin davasında yerel mahkeme faillere alt sınırdan ceza uygulamasının nedenini; N.Ç'nin "tecavüzlere karşı koymadığı için rızası olduğu ve her şeyin farkında olmasıyla" açıkladı.

Talep etmesine rağmen devletçe korunmayan **Ayşe Paşalı** eski kocası tarafından defalarca tehdit edilip şiddet uyguladıktan sonra sokak ortasın-

da öldürüldü.

Ankara'da A.P.'yi sokak ortasında bıçaklayarak öldüren eski eşi İ.Y. tutuklandı. A.P.'nin can güvenliği bulunmadığı için savcılığa suç duyurusunda bulunduğu ve iki kez koruma istediği ancak savcılığın İ.Y.'yi gözaltına almadığı, mahkemeninse koruma talebini "aralarında evlilik bağı kalmadığı" gerekçesiyle reddettiği ortaya çıktı

## Medya şiddeti meşrulaştırıyor

Türkiye'de her gün 5 kadın erkekler tarafından öldürülüyor.

Manisa'da yaşayan Ş. E. kocası tarafından öldürülmesi haberini Habertürk gazetesi manşetten ve kadının çıplak bedenine saplanmış bıçakla çekilmiş fotoğrafını basarak verdi.

Fotoğraf kullanımını özellikle kendi tercihi olduğunu açıklayan **Fatih Altaylı** amacının; kadın cinayetlerine ilişkin kamuoyunun dikkatini çekmek olduğunu söyledi.

Kadının ölü bedenini pornografik unsur ve bir tiraj malzemesi olarak kullanmayı marifet sayan Fatih Altaylı medyadaki cinsiyetçi söylemin tipik temsilcisi. İHD. Avukatı olan **Eren Keskin'e** "gördüğüm ilk yerde kendisine tecavüz etmezsem namerdim" diyen Altaylı televizyonda yaptığı programlarda da her fırsatta kadınları aşağılamaktan geri kalmıyor.

Medyada kullanılan dil, fotoğraflar genel olarak medyadaki cinsiyetçi değer yargılarını üretmekte önemli bir etken. Kadına yönelik şiddetle ilgili haberler gazetelere genellikle şiddet uygulayan erkeğin ürettiği mazeretler dile getirilerek (erkeklerle doşuyor. Eve geç geliyor, beni aldatıyor gibi) ve şiddete maruz kalan kadının fotoğraflarıyla birlikte veriliyor.

Şiddet uygulayan erkek **Habertürk** örneğinde olduğu gibi fotoğraflarda yer almıyor.

Kadını çoğu zaman kurban yada cinsel bir nesne olarak kurgulanmasına imkan verecek sonuçta şiddetin yeniden üretimine katkıda bulunuyor.

**İşten atılan iki arkadaşlarının geri alınması için grev yapan İstanbul Dişhekimleri Odası çalışanları kazandı. Grev yapan Oda çalışanlarından Çağla Oflas'la konuştuk.**

**Olaylar nasıl gelişti?**  
**İstanbul Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu** Oda'nın idari işleyişinde yaşanan ve uzun yıllardır çözilemeyen iş üretim süreciyle ilgili sorunlara "çözüm olması" adına şirketlere yönetim ve danışmanlık hizmeti veren özel bir kuruluşla ortak çalışma yürüttü. Bu çalışma sonunda mevcut işlerin daha az sayıda insanla yapılabileceğine karar vererek 3 arkadaşımızı işten çıkarttı. Arkadaşlarımızın işten atılması üzerine hızla örgütlendik. O gün iş bıraktık ve Oda yönetimiyle bir toplantı yaparak, işyerinde böylesi bir işçi kıyımı yapılmasını kabul edilmez bulduğumuzu söyledik.

Tüm çalışanlar bir anda birlikte hareket etmeye başladık. Akşam bir toplantı yaptık. İşten çıkarılan arkadaşlarımızın işlerini terk etmeye direneceklerini, bizler de onlar geri alınana kadar mücadele edeceğimizi belirttik. Aramızda iki temsilci belirledik. Temsilci arkadaşlarımız isteklerimizi Oda

**İstanbul Dişhekimleri Odası**

## Grev yaptılar, kazandılar



yönetimine iletip, müzakere ettiler.

**Oda yönetiminden ne talep ettiniz?**

Oda'nın idari işleyişinden kaynaklanan sorunların çözümünü noktasında var olduğumuzu ancak bu sürecin atılan iki arkadaşımızın da geri alınarak demokratik bir şekilde işlemlerini talep ettik. Oda yönetimi bu talebimizi geri çevirdi. Bizler de işi yavaşlattık ve bir basın açıklaması yaptık.

Basın açıklamasının ardından Oda yönetimi bizlerle tek tek görüşerek,

Oda'yı onların yönettiğini ve isterse buradan işçi atabileceklerini söyledi. Bu tavırları birlikte davranma ve kararlığımızı geriletmedi, aksine talebimizi bir de bizlerin ağzından dinlediler. Bir toplantı yaptık. Kazanmamız için iş bırakmalıydık. Toplantıda grevi oyladık ve oy çokluğuyla iş bırakmaya karar verdik.

Sonrasında hızla organize olduk. Çadır, megafon tedarik ettik. Ertesi sabah hep birlikte işyerinin kapısını

önüne çıktık. Ertesi gün Oda Yönetimi görüşme talep etti. Akşam yaptığımız görüşmede iki arkadaşımızı da geri aldıklarını söylediler.

Aslında grev kararı aldığımız anda kazanmıştık.

**Basın toplantısında sendikalı olduğunuzu da belirtmiştiniz? Sendikanın bu süreçteki tavrı ne oldu?**

Sendikanın bu süreçte hiçbir fonksiyonu olmadı. Bunu bize de beyan ettiler. Biz de bu süreci kendi özgüçümüzle kazanabileceğimizi Sosyal-İş'le yaptığımız görüşmelerde söyledik. Sendikanın genel merkezinin bu sürecin AKP'ye yarayacağına ilişkin kaygıları da varmış! Doğrusu Ergenekon'un avukatlığı ilan eden CHP'ye milletvekili taşıyan bir sendikanın genel merkezinin tavrı beni şaşırtmadı. Ayrıca ulusalçılar eylemimizin AKP'ye yarayacağını söyleyip durdu.

**Eyleminizin etkileri nasıl oldu?**

13 kişilik bir işyeri direnişinin etki alanı oldukça sınırlı. Ancak başarısı açısından oldukça önemli deneyimler kazandık. Bu süreçte bizimle hareket eden diğer oda çalışanları, sendikalı sendikasızsız işçiler bizleri izlediler.



## Türk Solu ve Afganistan

Misak-ı milli sınırları dışındaki gelişmelere pek istahlı bakmayan Türk Solu, Afganistan'da bir savaş olduğunu çoktan unutmuş gözüküyor. Afganistan'da kısa sürede Taliban'ın yenilmesi hedefiyle başlatılan savaş, süresi itibariyle Vietnam Savaşı'nı da geçerek, Amerikan tarihinin en uzun süren savaşı haline geldi. Fakat anaakim medya gibi, sol basın da bu savaşı görmezden geliyor. Bunun birden fazla nedeni olabilir. Herhalde ilki, dünyanın başka köşelerindeki direnişlere olan ilgisizlik. Dünyanın 591 kentinde eşzamanlı olarak yapılan işgal eylemleriyle bile ilgilenmeyen Sol'un, Afganistan ile ilgilenmesini beklemek hayalcilik olur.

İkincisi ve daha kötüsü, Afganistan'da "direnenin" Taliban olması. Taliban için yaratılan "ortaçağdan kalma, barbar islamcılar..." algısı korkarım ki Türk Solu'nun da iliklerine kadar işlemiş. TKP yayın organında "Bugün ABD planlarını altüst ettiği için meşruiyet kazanan "kanlı" Taliban'ın elindeki bir Afganistan ne özgür, ne bağımsız olabilir, ne de böyle bir iktidar devrimcilik adına sahiplenilebilir. Tartışması bile olmaz" denmekte. Herhalde, Afgan halkının on binlerce kayıp vererek NATO kuvvetlerini ülkelerinden atmaya çalışması TKP'ye göre beyhude bir çaba. Nasıl olsa işgalden sonra "islamcılar" iktidara gelecek. Bunları gördükten sonra, insan "acaba bu ulusalcı sol, Afganistan'la ilgilenirse daha mı iyi?" demeden edemiyor.

## Afganistan: Batı'nın son çaresizliği

"Buraya geldiğimizde Afganistan'ı yeterince bilmiyorduk, hâlâ da bilmiyoruz." Bu sözler

Afganistan'daki yabancı birlikleri 2009-10 arasında komuta eden emekli **Orgeneral Stanley McChrystal**'a ait.

Dünyanın en gelişmiş silah teknolojilerine sahip güçler, dünyanın en fakir halklarından birine, her gece yaklaşık 40 hava-kara operasyonu düzenliyor. Yine de, 10. yılını dolduran savaşı kazanamıyor. Savaşın başladığı **8 Ekim 2001**'den bu yana, on binlerce Afgan sivil hayatını kaybetti (sayı tam olarak asla bilinemeyecek çünkü işgalciler bu konuda bilgi vermedikleri gibi, "saymaya" çalışanları da engelliyor), 200 bin kişi zorla yerinden edildi, 3 milyona yakın insan mülteci durumuna düştü.

Bütün bu acı dolu rakamlara rağmen, Afganistan savaşı Batı gündemine sadece **Rabbani Suikasti, British Council Baskını** gibi "büyük" olaylar olduğunda gelebiliyor. 2010 Nisan'ında, NATO kuvvetleri **Gardez** bölgesinde bir evde 3'ü kadın 5 sivil öldürdü. Olayı örtbas etmek üzere eve giren "özel kuvvet" askerleri, cesetlerdeki mermileri çıkarıp, yaraları alkolle temizlediler. Duvarlardaki kurşun deliklerini kaplamak için yanlarında alçı malzemesi getirmişlerdi. İşlerini bitirip evden çıkarırken NATO "ölü bulundular" açıklaması yapmakla meşguldü. Fakat çok geçmeden gerçek ortaya çıktı ve NATO olayla ilgili "derin üzüntülerini" bildirdi. Sadece bu olay bile, herhangi bir Batı ülkesinde yaşansa yıllarca konuşulacak, hatta

üzerine filmler çekilecek bir olaydı. Ama yer Afganistan olunca mesele bir haftada unutuldu gitti.

### Kadınlar, sağlık, özgürlük...

Taliban rejimi altındaki kadınların durumu savaşın başından beri Batı'nın en çok sattığı argümanlardan biri oldu. "Kadınların eşitliği, sağlığı ve özgürlüğünden" dem vuran BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın meşhur konuşmasına yanıt Afgan feministlerinden geldi: "Savaşınızı haklı çıkarmak için dünyanın gözünü boyuyorsunuz." 10 yıl süren savaştan sonra; bugün, bir çok araştırma kuruluşu tarafından Afganistan dünyanın "kadınlar için en tehlikeli yeri" seçiliyor. **Dünya Gıda Programı**'na göre 2012 yılında ülkede 2,6 milyon kişi gıda yardımına ihtiyaç duyacak.

10 yıl önce "**Kalıcı Özgürlük Operasyonu**" adı altında başlatılan operasyon ile, **Taliban** yönetimi bir kaç hafta içinde devrilmiş, Amerikalı komutanlar Afganistan'ın geleceğinde "**Taliban**" diye bir faktörün olmayacağını ilan etmişti. Geçtiğimiz ay ise **Taliban**, başkent **Kabil**'in göbeğinde Amerikan elçiliği, NATO karargahı ve polis binalarına eş zamanlı saldırılar düzenleyebilecek hale geldiğini gösterdi.

Ashında NATO güçlerinin içine düştükleri durumu kavramadıkları 2006 yılından itibaren çok açık hale gelmişti. 2005 yılına kadar sadece beş askeri kaybeden İngiliz kuvvetleri, 2006 yılında **Helmand** bölgesine girmeye karar verdi. Harekatın başladığı günlerde basına konuşan

İngiliz yetkililer çatışma ihtimali beklemediklerini söyledi. Yanıldıkları bir kaç hafta içinde ortaya çıktı.

**Helmand** bölgesinde 340 İngiliz askeri öldü. Herhangi bir hava savunma sistemi olmayan **Taliban** sadece 2011 yılında 17 hava aracı düşürdü.

### Dönüş yolu

Bütün bu olup bitene rağmen, Obama iktidar olduğu günden beri **Afganistan Savaşı**'ndan vazgeçmeye niyetli gözüküyor. Onun için iki savaş var, Biri "iyi", diğeri "kötü". Irak, kötü ve açıklanabilir olmayan savaş, Afganistan savaşı ise "iyi" ve sürdürülebilir.

Cephedeki ruh hali ise Obama'nunki gibi değil. Bu ay başında **Pew Araştırma Merkezi**'nce yapılan ankete göre, cepheye aktif görev yapmış askerlerin yarısı Afganistan'da savaşmanın yanlış olduğunu düşünüyor. Bu anketlerin benzerleri **Vietnam** savaşının sonuna doğru da yapılmıştı. Gazilerin büyük çoğunluğu **Vietnam savaşının** "anlamsız" olduğunu söylüyor. Ankete katılan sivillerin yorumları ise, tahmin edebileceğiniz gibi daha "çekilme" yanlısı.

Obama, yavaş yavaş asker çekerek, bütün yetkileri 2014 yılında Afgan hükümetine bırakmak istediklerini söylese de; bunun nasıl olacağı konusunda kafalar karışık. Zira silah altına alınan Afganların çoğu ilk maaş çekini aldıktan sonra ortadan kayboluyor.

- Darbelere, ergenekon çetesine karşıysan,
- Kürt sorununda demokratik bir çözüm istiyorsan,
- Kürt özgürlük hareketinin yanındaysan,
- Küresel krize karşı mücadele etmek istiyorsan,
- Küresel ısınmaya, nükleer santrallere karşıysan.

## DSiP'e katılın, sosyalizme güç verin

● devrimci sosyalizme güç ver

● başka bir dünya mümkün



dsip.org.tr

DEVRİMCİ, ANTİKAPİTALİST GAZETE  
**sosyalist işçi'ye**  
abone olun

Parti ve Sınıf - Chris Harman  
broşürü kazanın

## Devrim korkusu!

Tunus'ta başlayan, önce bütün Ortadoğu'ya ardından da tüm dünyaya yayılmaya başlayan devrimci dalga egemen sınıfların korkulu rüyası halinde. İşin ilginçliği egemen sınıfların yanı sıra Türkiye'de bir dizi sosyalist, ulusal- ci sosyalist örgütlenme de Arap Devrimleri'ni reddederken dünyada yaşanan İspanya, Wall Street işgali gibi eylemler karşısında da savrulan tutumlar almakta.

Dünyayı kaplayan bu yeni mücadele dalgasının en önemli özelliği bir merkezi örgütlenmenin ürünü olmamaları. Bu onların bir yandan gücünü oluştururken diğer yandan zaafılarını oluşturuyor.

Başlayıp gelişirken güçlü olabiliyorlar ama sonuca ulaşamıyorlar.

Ne var ki gerek Arap Devrimleri gerekse de İspanya, Londra ve Wall Street işgalleri bir mücadele deneyiminin üzerinde yükseliyorlar.

Seattle, hemen ardından gelen antikapitalist mücadele dalgası 1970'lerin sonundan 2000'lerin başına kadar ki durgunluk, geri çekilme döneminin kırılmaya başlaması oldu. Onu Irak ve

Afganistan'ın işgaline karşı başlayan savaş karşıtı hareket ve onunla beraber Filistin'de yükselen İntifada izledi. Dünyanın her yerinde mücadeleye etmek isteyen insanlar savaş karşıtı hareketin yaygınsallığı ve haklılığı ile cesaretlendiler.

Sonra 2008 krizi geldi. Kriz bir yandan yeni liberal safesatların yıkılmasını sağlarken milyonlarca emekçinin mücadeleye alanlarına girmesini sağladı.

Fransa'da, Yunanistan'ın işçiler ard arda genel grevlere çıktılar. Ve sonunda Arap Devrimleri başladı. Önce yeni liberal dalgadan en çok etkilenen Tunus ve Mısır emekçileri harekete geçti.

Ne var ki talep ekonomik olmaksızın çok siyasaldı. Sokaklara çıkan emekçiler ekmeğe değil özgürlük istiyorlardı.

Mısır devrimi Arap Baharı'nın bütün Arap dünyasına yayılmasına yol açtı.

Bazı ülkelerde devrim ilerledi, bazılarında ise hareket kısa zamanda geri çekildi.

Yemen ve Suriye'de diktatörlükler Mısır ve Tunus'tan çıkardıkları der-



stlerle özgürlük isteyenlere çok büyük bir şiddetle saldırdı. Her iki ülkede de binlerce gösterici öldürüldü. Ama Yemen'de Saleh'in, Suriye'de Esad'ın sonunun geldiği açık.

Libya'da ise emperyalist müdahale Kaddafi kadar devrimci hareketi de gerilettiler.

Türk ulusalci sosyalistleri Arap Devrimleri'ni reddederken İspanya'da Madrid ve Barselona'da meydanları işgal eden antikapitalistleri coşku ile karşıladı. Arap Devrimleri'ni reddetmenin açık ki ırkı bir yanı var.

Sonra Londra yangın yerine döndü. İşsiz, göçmen gençler ayaklandı. Ulusalcular gene heyecanlandılar ama onu izleyen Wall Street ve Wall Street ile dayanışma eylemleri gene kafaları karıştırdı.

Bugün Arap Devrimleri'ni Wall Street işgallerinde, Çin'deki gösterileri İspanya'dan ayrı ele almak mümkün değil. Bunların hepsi yeni bir mücadele dalgasının parçaları.

Dünya yeni bir devrim dönemine girdi. Yaklaşan kriz bu süreci daha da sertleştirecek.

Hızla örgütlenmek ve sürece, devrimlere hazır olmak gerekir.

Doğan Tarkan



# Arap Baharı Wall Street

17 Aralık 2009 günü kendisini yakan **Muhammed Bu Azizi** büyük bir yığın hareketini başlatmakta olduğunu bilmiyordu. O sadece üzüntülü ve öfkeliydi.

Önce Tunus'u, ardından bütün Ortadoğu'yu ve şimdilerde ise dünyanın birçok yerini etkileyen Arap Baharı yoğun olarak tartışılıyor. **Sosyalistler bu büyük yığın hareketinden öğrenmeye çalışıyor.**

Ancak Türkiye'de tartışmanın bir tarafı **Arap Baharı'nı**, Arap devrimlerini bütünüyle inkar ediyor. Onlara göre Tunus ve Mısır'da yaşananlar basit hükümet değişiklikleri.

Ortadoğu ise Amerikan emperyalizmi tarafından yeniden biçimlendiriliyor. Bu nedenle Türkiye'de Arap devrimlerini reddeden ulusalci sosyalistler Mısır ve Tunus için seslerini kesmiş olmalarına rağmen aşağıdan gelen halk hareketlerine karşı şiddetle saldıran Libya'da Kaddafi, Suriye'de ise Esad rejimini anti-emperyalist olarak niteliyorlar. Ama sıra Yemene, Bahreyn'e gelince gene susuyorlar.

**Arap Devrimleri** ile aynı zamanlarda Avrupa'nın çeşitli yerlerinde grevler, genel grevler yaşandı. Bu grevlere katılanlar için Tahrir deneyi çok önemliydi.

Örneğin ABD'de **Wisconsin**'de grevçiler, göstericiler Tahrir'i takip ettiklerini açık açık söylüyorlardı.

Sonra İspanya'da Madrid ve Barselona eylemleri gerçekleşti. Onbinler aynen Mısır'da **Tahrir Meydanı**'nda, ya da Bahreyn'de **İnci Meydanı**'nda olduğu gibi şehrin merkezi meydanlarına yerleştiler ve günlerce bu meydanları işgal ettiler.

Ardından Londra gösterileri ve **Wall Street** işgali geldi. **Arap Devrimleri**'ni küçümseyenler Londra ayaklanmasına hayranlıkla bakarken **Wall Street**'i küçümsemeye çalıştılar ama 15 Ekim'de dünya çapında binlerce kentte insanlar **Wall Street İşgalcileri** ile dayanışma eylemine çıkınca bu küçümseme geriye çekilmek zorunda kaldı.

### Arap devrimlerinin nedenleri

Arap devrimci dalgası ve onu izleyen İspanya, Londra ve Wall Street eylemleri bir siyasi partinin/örgütün talimatı ile başlamadığı gibi durup dururken de başladı.

2000'lerin başından beri dünyayı sarmalayan antikapitalist hareketlerin

yığınsallığı ve sayısız kazanımları ilk ve en önemli itici güç. Ardından ABD'nin Afganistan ve Irak'a saldırısı ve her iki ülkede de başansız olması, ve savaş karşı dünya çapında milyonların eylemleri, kapitalizmin 2008 krizi ve ardından bir dizi ülkede başlayan direnişler, grev ve genel grevler, krize bağlı olarak gıda fiyatlarındaki hızlı yükseliş ve son olarak da yeni liberal politikaların Ortadoğu ülkelerini şiddetle etkilemesi diğer nedenler olarak sayılabilir.

Ortadoğu ülkeleri tek bir istisnası olmadan uzun yıllardır diktatörlüklerle yönetiliyorlar. En ufak bir özgürlükten bahsetmek mümkün değil. Tam tersine bütün Ortadoğu ülkelerinde çalışan yığınlar ağır baskı altında.

Siyasi parti kurmak yasak. Var olan bazı siyasi partiler ise bütünüyle diktatörlükleri kontrolünde.

Özgür sendikalar yok, var olanlar devletin yanısı, diktatörlüğün kontrolündeki örgütlenmeler.

Ne var ki bütün bu baskı rejimine karşı bir mücadele son yıllarda artarak sürüyordu. Özellikle de Mısır'da.

Mısır'da 2000'li yıllar boyunca yoğun bir direniş yaşandı. İşçi mücadelelerinin, büyük grev hareketlerinin yanı sıra özgürlük isteyen gösteriler, öğrenci hareketleri gibi.

Mısır Ortadoğu'nun en büyük ve en gelişkin ülkesi, Arap dünyasının öncelikle baktığı ülke. Bu nedenle Mısır'daki son 10 yılın mücadeleleri Ortadoğu halklarını da ciddi bir biçimde etkiledi.

### Mısır ve Tunus'ta neler oldu?

Önce Tunus'ta, ardından Mısır'da büyük yığınlar özgürlük isteyerek sokağa çıktı. Devletin baskısı kısa zamanda devletin korkusuna döndü.

Güvenlik güçlerinin saldırıları büyük yığınları korkutup geriletile-

**Mısır ve Tunus'ta emekçiler iktidarı almak zorunda olduklarını artık daha açık tartışıyorlar.**

# har'ndan reet işgaline



ceğine tam tersine daha çok sayıda emekçi sokağa çıkarak polis ve orduya karşı direnmeye başladı.

Emekçilerin direnişi baskıyı azalttı ve sonunda işçi sınıfı mücadeleye örgütlü bir biçimde katıldı.

Tunus'ta devlet güdümündeki sendikalar birliği göstericilerin tarafına geçerken Mısır'da ise genel grev ilan edildi ve diktatörlerin tabutuna son çivi işi sınıfı çaktı.

Tunus'ta Bin Ali'nin yerine diktatörlüğün daha az yıpranmış unsurları yönetime geldi ama hareket bütün bu kalıntıları temizledi.

Mısır'da ise Mübarek'in ardından ordu yönetime el koydu. Ordu bir yandan Mübarek ailesini ve bir kısım eski yöneticileri yargı önüne çıkarırken bir yandan da eski rejimin sürekliliği için önlemler alınmakta.

Ancak haftalar boyu başta **Tahrir Meydanı** olmak üzere sokaklara çıkan büyük yığınlar Tunus'ta olduğu gibi Mısır'da da büyük bir değişim yaşadı ve özgürlükleri genişletmek için mücadele diyorlar.

## Yemen, Bahreyn ve Libya

Mısır devrimi **Arap Baharı**'nın bütün bölgeyi sarmasına yol açtı.

Mısır'ın ardından Bahreyn'de Sultan, Libya'da 40 yıllık Kaddafi rejimine ve Yemen'de de diktatörlüğe karşı hareket başladı.

Fas, Cezayir ve Ürdün'de de gösteriler oldu ama bunlar fazla büyümeden geri çekildi.

Yemen ve Libya'da iktidarlar Tunus ve Mısır'dan iyi dersler çıkarmışlardı. Önce gösterilere büyük bir şiddetle saldırdılar. Bunun pek işe yaramadığını görünce de kendi taraftarlarını sokağa çıkardılar ve özgürlük isteyenlerin üzerine sürdüler.

Yemen'de gösteriler ve sokak çatışmaları sürüyor. Sık sık diktatörün kısa sürede çekileceği ileri sürülüyor.

Libya'da ise Kaddafi'nin katliamını bahane eden Batılı emperyalist güçler askeri müdahalede bulundular. Şimdi artık Kaddafi iktidarı neredeyse bütünüyle kaybetmiş durumda ama Libya devrimci atılımı da ağır bir darbe yedi. Harekete artık emperyalistlere yakın unsurlar hakim.

Bahreyn'de ise Sultan karşı hareket Suudi Arabistan başta olmak üzere Körfez emirliklerinin askeri müdahalesi ile geriletildi.

Bahreyn Sultanlığı şimdi kendisine karşı ayaklananlara saldırıyor, ceza

yağdırıyor. Yaralılar tedavi eden doktorlar bile cezalandırılıyor. Hareket şimdilik geri çekilmiş durumda ama yok olmuş değil.

## Suriye'de Esad zulmü

Suriye'de hareket en geç başladı.

Herkes Esad rejiminin reformlar yaparak hareketi engelleyeceğini beklerken Esad ilk gösterilere hunharca saldırdı. Ardından Yemen ve Libya'yı örnek alarak kendi taraftarlarını sokağa çıkardı ama hareketi engelleyemeyeceğini görünce elindeki en elit askeri güçleri ailesinden insan-

ların komutasında ayaklanan kentlerin üzerine yolladı.

Esad rejimi hunharlığı ile biliniyor. Daha önce de bir kentte onbinlerce insanı öldürmüştü. Şimdi ise ölü sayısının 3 bini bulduğu biliniyor.

Esad rejimi yoğun bir propaganda içinde. Ayaklananların Müslüman Kardeşler örgütü olduğunu ve ayaklanmanın ardında ABD'nin olduğunu anlatıyor.

Türkiyeli ulusalcılar burada zokayı yutuyorlar ve bölgenin bu en eli kanlı rejimini "antiemperyalist" sanarak korumaya çalışıyorlar, Suriye'de ki katliama ortak oluyorlar.

Ne var ki Esad rejiminin sonu artık görüldü. Yemen ve Libya'da olduğu gibi Suriye'de de işçi sınıfının örgütlü bir biçimde mücadeleye girmemiş olması rejimin sonunu geciktiriyor.

## Arap Baharı nedir?

Tunus ve Mısır devrimleri ve bölgenin hemen hemen bütün ülkelerinde büyük yığınların baskı ve zorbalığa aldırma hareketi geçmeleri bölge emekçilerini çok büyük ölçüde değiştirdi. Özgürlük isteği artık belirleyici. Ortadoğu halkları için artık buradan geri dönüş yok.

Özellikle de Mısır ve Tunus emekçilerinin deneyleri çok daha önemli. Bu iki ülkede emekçiler iktidarı almak zorunda olduklarını artık daha açık tartışıyorlar.

**Arap Baharı**'nın İslami bir karakter taşıdığı ise tam bir laik/ulusalci palavrası.

Amerikanın etkisi ise elbette var. Gerek Bin Ali'nin gerekse de Mübarek'in kaçmasında ABD'nin rolü var.

Emperyalizm Libya ve Bahreyn'e doğrudan müdahale ederek hareketi geriletirken Mısır ve Tunus'ta ise hareketin radikalleşmesini engellemek için diktatörleri geri itti.undan sonrasında belirleyici olacak olan işçi sınıfının örgütlenme becerisi ve hızı. Eğer işçi sınıfı hızla örgütlenip mücadeleye daha geniş taleplerle giremezse açık ki egemen sınıflar duruma yeniden hakim olma ve hareketi geriletme olanağına sahip olacaklardır. Tersi durumunda ise gelecek Ortadoğu devrimlerindir.

## Arap Baharı yayılıyor

**Arap Baharı**'nın etkisi bir süredir bölgeyi aştı. Bir dizi ülkede işçi ve emekçiler **Arap Baharı**'nı takip eden eylemler yapıyorlar. Heryerde "baharlardan" bahsedilmeye başlandı.

Bunların en önemlileri şüphesiz İspanya, Londra, Wall Street ve 15 Ekim uluslararası eylem günü.

İspanya, Londra ve ABD'nin New York kentinde on binlerce insan krize karşı sokağa çıkarken aynı politik koşullardan, aynı sorunlardan yola çıkıyorlardı.

Dünyanın her yerinde son on yılın anti kapitalist hareketi çok şey öğretmişti. Aynı şekilde savaş karşıtı hareket de çok öğretici olmuştu. Bütün bunlara Ortadoğu devrimlerinin deneyleri ve krize karşı Fransa, İspanya, Yunanistan gibi ülkelerdeki grev hareketlerinin deneyleri eklenince ortaya bugünkü hareket çıkıyor.

Wall Street işgali ile dayanışma eylemleri çoğunlukla sembolik olsa da bazıları yığınsaldı. Bu da dünyanın her yerinde yığınların mücadeleye hazır olduklarını gösteriyor.

**Dünyanın her yerinde son on yılın anti kapitalist ve savaş karşıtı hareketleri çok öğretici oldu.**

# Rutkay Aziz haklı mıydı?

**G**eçtiğimiz gün, **Antalya Büyükşehir Belediyesi** ve **Antalya Kültür Sanat Vakfı (AKSAV)** tarafından bu yıl 48'incisi düzenlenen **Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali**'nin açılış töreni yapıldı. Sosyal medyada yer alan tartışmalara ve ana akım medyanın servis ettiği haberlere bakalım olursak, bu sene festivale **Rutkay Aziz**'in yaptığı konuşmanın damga vurduğunu kestirmek hiç de zor değil.

**Çağdaş Sinema Oyuncuları Derneği** Başkanı Rutkay Aziz'in yaptığı konuşma salonunda büyük alkış alması ve devamında gelen tepkileri incelediğimizde ise siyasi yelpazede sağdan sola geniş bir kesimin desteğini aldığını görüyoruz. Ünlü sanatçının yaptığı konuşmanın konularını ise Türkiye'deki kadın cinayetleri, sadece parasız eğitim istedikleri için tutuklanan öğrenciler, darbe dönemlerinde uygulanan sansür ve dünyada kol gezen açlık, savaş ve sömürü oluşturuyor. Sanatçının konuşmasına bu açıdan bakıldığında sosyalist soldan da destek alması pek şaşırtıcı değil aslında. Tabii, bu konuları dile getiren zihniyet görmeyenlerin gelirse...

## "Türkiye'nin gerçekleri"

"Gerçek sanatçılar, ülkesinin ve dünyanın gerçeklerine tanık olmakla yükümlüdür." cümlesiyle Türkiye'nin gerçeklerine değineceğini baştan ifade eden Aziz, "Benim Türkiye'min gerçeklerinde tanık olduğum olay, hukukun üstünlüğünün yitmesi, adaletsiz bir kalkınma girişiminin hızla yol aldığı, parasız eğitim diye pankart açan genç arkadaşımın 16 ay tutuklu kalması..." diyerek sözlerine devam etmiş.

Kemalist aydın modelinden bunları duymak sıradan bir şey oldu artık. Sonuçta, laikliğin elden gittiği, hukukun ele geçirildiği, cumhuriyetin kazanımlarının tasfiye edildiği vb. iddialar Kemalist düşünce için "Türkiye'nin gerçekleri" olabilir. Zaten geçmiş yıllara bakalım olursak, özellikle de 2007 yılından beri geniş bir kesim bu komplo teorileri ile siyasette varoluşunu sürdürüyor. Asıl problem, bu siyaset anlayışının geniş bir sosyalist kesimden destek bulması.

Türkiye'nin gerçekleri demistik... Neydi o gerçekler?

8 Ekim'de 341. hafta buluşmasını gerçekleştiren ve devlet tarafından "kaybedilen" evlatları için adalet isteyen Cumartesi Anneleri'dir Türkiye'nin gerçeği.

Bugün hâlâ devlet ve PKK arasında süren kirlî savaş ve ölen binlerce insandır Türkiye'nin gerçeği.

Hapishanelerde tutuklu bulunan binlerce Kürt siyasetçidir Türkiye'nin gerçeği.

JITEM tarafından katledilen 17 bin faili meçhul cinayettir Türkiye'nin gerçeği.

Hrant Dink'in katledilmesinin üzerinden 4 yıldan fazla zaman geçmesine rağmen hâlâ adalet arayışının sürmesidir Türkiye'nin gerçeği.

Kışlalarda 'intihar' ve 'kaza' süsü



verilen gizli cinayetlerdir Türkiye'nin gerçeği.

Askeri vesayetinin hâlâ sürmekte olmasıdır Türkiye'nin gerçeği...

Bu örnekler daha da uzatılabilecek olmakla birlikte, elbette bunlara "Ordu görevi" çağrılarının yapıldığı, alenen hazırlanacak bir darbeye kitle tabanı oluşturmak için düzenlenen 'Cumhuriyet Mitingleri'nde ellerinde Türk bayrağı taşıyan yüz binlerce kişiye seslenen Kemalist bir aydından duyarlı olmasını bekleyecek değiliz. Zaten sorun yalnızca bu gerçeklerin dile getirilmemesi değil, ama aynı zamanda parasız eğitim istedikleri için 19 ay boyunca tutuklu bulunan insanların salt AKP karşıtlığından yola çıkarak muhalefet olma mücadelesi verenler tarafından siyasi bir gerçek olarak kullanılması ve ulusal sosyalist kanattan destek bulmasıdır.

## Elitist bir bakış açısı: Halkın aşığılanması

Sanatçı Rutkay Aziz Türkiye'nin gerçeklerini sıraladıktan sonra sözlerine "Goethe'nin dediği gibi dünyanın en tehlikeli hali, cehaletin örgütlü eyleme geçme halidir. Bu da benim ülkemizin bir gerçeğidir." diyerek devam etmiş.

Bu sözler toplumun dindar çoğun-

**Kürt sorunundan bahsetmeden "Türkiye'nin gerçeklerine değinmek" mümkün mü?**

**17 bin faili meçhul cinayet 40 bin ölü Köylerinden zorla çıkarılmış 1 milyon Kürt köylüsü, ana dillerini kullanamayan bir halk**

luğunu "gerici" veya "cahil" olarak gören elitist mantığın dışavurumundan başka bir şey ifade etmiyor. Aslına bakılırsa bu elitist mantıkla yeni tanışmıyoruz. Özellikle de Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) iktidarı süresince, gerek seçim dönemlerinde olsun, gerekse de siyasetin en sakin anında Kemalist ve ulusal sosyalist kanattan buna benzer ifadeler çok duyduk. Hatta halkı aşağılayan bu mantık zaman geldi seçimlerde bir propaganda malzemesi bile oldu. Bunun örneklerini bulmak için çok uzağa gitmeye de gerek yok, daha 1 sene önce sanatçı **Fazıl Say** "Türk halkının arabesk yavaşlığından utanyorum" diyerek geniş kesimlerin tepkisini çekmişti.

Rutkay Aziz'in dile getirdiği düşüncelerin savunulan anlayış hepimizin bildiği gibi geçtiğimiz yıl düzenlenen 12 Eylül referandumunda 'hayır' örgütlemişti. 'Hayır' oylarının istatistiki dağılımını incelediğimizde ise ortaya çıkan tablo bu elitist bakış açısı hakkında bizlere yeteri kadar ipucu vermekte zaten. Türkiye'nin en zengin, en burjuva, üst orta burjuva bölgelerinde hayat bulan bu mantık, şüphesiz hiçbir şekilde meşruluğa sahip değil.

AKP muhalifliği üzerinden birleşik mücadele mümkün mü?

Son yıllarda ortaya çıkan gelişmelerle birlikte şöyle bir soru canlanıyor: AKP karşıtlığı birleştirici mi?

Özellikle de Ergenekon davası tutuklamalarıyla birlikte bu soru geniş bir kesimin zihinlerini kuralamıyor değildi. Bu sorunun cevabı her ne kadar devrimci sosyalistler açısından açık bir şekilde belli olsa da, son dönemde birtakım ulusal sosyalistlerin İşçi Partisi gibi ırkçı/milliyetçi kesimle dayanışma açıklamaları yapıp, ortak mücadele arayışlarına girmesiyle büyük bir kesim de kafasındaki bu soru işaretini gidermiş oldu.

Bugünün Türkiye'sinde muhalif kanada bakacak olursak iki farklı eğilim görüyoruz. Bunlardan birincisi, CHP ve MHP'nin başını çektiği "vatanın bölünmez bütünlüğü" temelinde Kürtlere ve Ermenilere düşman olan, müzakere yerine çözümsüzlüğü ve savaşı poh-pohlayan kesim. Aynı kesime gerek elitist bakış açısıyla, gerekse de Kürt hareketiyle arasına mesafe koyarken ırkçı/milliyetçi İşçi Partisi'yle arasına mesafe koymayan ulusal sosyalistlerle dahil.

Diğer ikincisi ise, "savaşma, konuş!", "Barış hemen şimdi" diyerek Kürt halkının özgürlüğünden ve barıştan yana olan, Hrant'ın ve binlerce faili meçhul cinayetin sorumlusu olan devletten hesap sorulması için mücadele eden, askeri vesayete karşı en kararlı mücadeleyi örgütleyen, bir burjuva partisi olan AKP'nin bütün baskıcı ve neo-liberal politikalarına karşı çıkan devrimci sosyalistlerdir. Çok açıktır ki, bu iki kesimin birlikte bir mücadele örgütlemesi bir yana, yana yana gelmeleri dahi söz konusu olamaz. Hatta bir adım öteye gidecek olursak, bu ayrışmanın hayırlı olduğunu bile söylemek mümkün.

**Batuhan Kurtaran**

**havada devrim kokusu var**

## marksizm 2011

### 28 Ekim, Cuma

15.00 - 16.30

Kapitalizmin Krizinde Türkiye

17.00 - 18.30

Türkleştirme Politikaları

19.00 - 20.30

Kürt Sorununda Çözümün Neresindeyiz?

### 29 Ekim, Cumartesi

11.00 - 12.30

Muhafazakârlığın Tarihsel Kökenleri

13.00 - 14.30

Troçki'nin sosyalizm anlayışı

15.00 - 16.30

Jakobenizm, Halkçılık, İttihat ve Terakki

17.00 - 18.30

Solda Kültür Algısı

19.00 - 20.30

Modernleşme ve Sosyal Hareketler

### 30 Ekim, Pazar

11.00 - 12.30

Hegemonya Mücadelesi ve Devrim

13.00 - 14.30

Emperyalizm ve Ortadoğu Devrimleri

15.00 - 16.30

Askeri Vesayet Bitti mi?

17.00 - 18.30

Kapanış:

Havada devrim kokusu var

**28-30 Ekim tarihleri arasında**

Taxim Hill Hotel,  
Beyoğlu - İstanbul

ayrıntılı bilgi için:

0535-771 80 87  
0555-423 74 07

[bilgi@marksizmgunleri.org](mailto:bilgi@marksizmgunleri.org)



# Para basmak bankacılık krizini çözmez

İngiltere Merkez Bankası patronu Mervyn King, itiraf etti: "Bu, en azından 1930'lardan bu yana gördüğümüz en ciddi finansal kriz" Bankanın niçin 75 milyar dolarlık bir kantitatif gevşeme (?) sürecine (KG) girdiğini açıklıyordu.

Kantitatif gevşeme, aslında bir nevi ekonomiyi para pompalama yoludur. Banka, diğer bankalardan ve özel yatırımcılardan finansal tahviller - ki bu durumda Hazine bonusu- satın alır.

Eski bono hamilleri banka hesaplarına, King'in harcayacaklarını veya kiralayacaklarını umut ettiği, fazla miktarda paralar aktarır.

Faiz oranlarını aşağı çekerek borçlanmaya uygun hale getiren güvenilir tahvillerin fiyatı yükselir.

Bu, mevcut kriz esnasında KG'nin ilk kullanımı değil. Ama King'in bu son hamlesi durumun ciddiyeti kavramış olduğunu gösteriyor.

Önceki Maliye Bakanı Alastair Darling, incelemelerinde King'i gelişen ekonomik çöküntülerle yüzleşmekte çok geç kaldığı ve Torilere çok yakın olduğu sebebiyle eleştiriyor.

KG sürecinin başaltılmasının bir sebebi de, Muhafazakar-Liberal koalisyonun kamu harcamalarında muazzam bir kesintiye gitmekte kararlı olması.

Muhafazakar Parti Başkanı George Osborne, hükümetin bir düşüş esnasında ekonominin dışından para aktarmasının delilik olduğunu kabul etmeyip, bunun yerine, Merkez Bankası'nın her şeyi ayakta tutabileceğine güveniyor. King'in açıklaması da, Osborne'un Tori toplantısında yaptığı "daha çok KG" çağrısından bir kaç gün sonra gelmişti.

Bir elle içeri para basıp diğeri ile geri çekme çılgınlığını bir yana bırakalım, QE işe yarayacak mı? Kuşkuolu olmak için pek çok sebep var.

## Birikim

İngiltere Ulusal İstatistik Ofisi'nin tahminlerine göre, İngiltere ekonomisi 2007 yılının sonlarından



1929 Ekim'inde ABD borsası iflas etti. ABD'de milyonlar işsiz kalırken, dünya ekonomisi 12 yıl süren büyük bir çöküş dönemine girdi. İşsizlerin oluşturduğu kuyruklardan biri.

2009'un ortalarına kadar olan dönemde yüzde 7.1 kadar geriledi ve geçtiğimiz yılın sonlarında da duraksadı. Buna karşılık, 1930'ların başında gerçekleşen düşüş esnasında, ekonomi yüzde 7.6 kadar küçülmüş ancak

hızla iyileşmişti.

Mevcut krizin şiddeti, piyasaların bir önceki yükselişini yansıtıyor. Bu da ucuz krediler ile piyasadaki canlılığı beslemeye çalışan özel mal sahipleri ve bankalar tarafından

biriken borçlara dayanıyor.

Böylece iki taraf da borç ile aşırı yüklenmiş oldu.

Bu, insanların harcama yapmadığı anlamına gelir. Sarfiyat, geçtiğimiz yıla oranla yüzde 1.7 düştü ve durgunluk öncesi dönemdeki zirveye göre yüzde 6.4 oranında geride.

Ama bankalar kapitalizmin sinir sistemidir. Ve şu esnada, üç yıl önce kurtarma planları ile beslenmiş olsalar da, piyasalar son yüklediğinde yaptıkları borçlar ve aldıkları krediler ile aşırı yüklenmiş durumdadır.

Yani QE bankalara fazla para girişini sağlıyor olsa da, buna daha çok mali durumlarını yeniden inşa etmek için asılıyorlar.

Bankaların kötü durumu, kriz esnasında genel olarak merkezi aşamalı ilerliyor. Avro bölgesindeki bozunun kilit noktası Yunanistan, Portekiz, İtalya, İrlanda ve İspanya'daki Avrupa bankalarının kırılganlığı.

Avrupa hükümetleri, bu ülkelerin borçlarını ödememesini önlemek için sarf ettiği çabalar ile bankacılık sisteminin çöküşünü önlemeyi amaçlıyor. Fakat bu her şekilde gerçekleşecek.

Fransa ve Belçika hükümetleri borç içindeki Dexia bankası için birlikte ikinci bir çıkış yolu arıyor.

Belçikalı "debt campaigner" Eric Toussaint'in haklı olarak işaret ettiği gibi, "Dexia'nın çöküşü, hükümetler ve ana akım medya kamu borçlarını işaret etse de borç krizindeki zayıf halkaların özel bankalar olduğunu gösterdi.

Bu bir avro bölgesi problemidir.

RBS ile birlikte Commerzbank, Deutsche Bank, Société Générale and UniCredit gibi bankaların, avro bölgesi ekonomileri tarafından eşdeğerlerine göre daha hassas olduğu tespit edilmiştir. RBS, Lloyds ve 10 İngiliz bankasının kredi durumu, Moody derecelendirme acentası tarafından bir alt seviyeye düşürüldü.

Bankalar krizin başladığı yerdire - ve kalbinde kahırlar.

**Özge Pehlivan**  
Socialist Worker'dan çevirdi

## Kriz ve İşsizlik

Avrupa'da yaşanan borç krizi, gelişmiş ekonomilerde henüz büyük kayıplar yaşatmadı. Şu ana kadar yaşanan ekonomik sarsıntılar, bize sadece krizin büyüklüğü hakkında ipucu veriyor. İngiltere Merkez Bankası Başkanı Mervyn King'e göre "bu en büyüğü değilse bile en azından 1930'lardan sonra karşı karşıya olduğumuz en ciddi mali kriz".

Ekonomiler hâlihazırda 2008'deki gibi durgunluğa girmedi, ancak kriz, doğası gereği, şimdiden istihdamı vurmuş durumda. Kriz beklentisi nedeniyle yatırımlar durma noktasına geliyor ve işsizlik rekor seviyelere çıkıyor.

İstatistik Kurumu'nun açıkladığı

verilere göre, İngiltere'de işsizlik son 17 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Haziran-Ağustos ayları arasında 114 bin kişi işsiz kaldı ve işsizlik oranı yüzde 8,1 seviyesine geldi. İşte İngiltere'deki işsizlik tablosu:

■ İngiltere'de şu an 2,57 milyon kişi işsiz.

■ Gençler arasında ise durum daha da vahim. 16-24 yaşları arasında işsizlik oranı yüzde 21,3.

■ İşsizlik parası alanların sayısı Eylül ayı itibarıyla 1,6 milyon kişiye çıktı.

■ Yarı zamanlı çalışanların ve 65 yaş üstü çalışanların sayısı rekor düzeyde azaldı.

İngiltere ekonomisi yılın ikinci



çeyreğinde sadece yüzde 0,1 büyüdü. İngiltere Merkez Bankası, bankaların birbirine borç vermeye devam etmesini sağlamak ve ekonomiyi canlandırmak için Mart 2009 - Ocak 2010 arasında piyasaya 200 milyar sterlin, yani Türkiye'nin GSMH'sinin yüzde 42'si kadar para pompalamıştı. İngiltere, büyüme

hızındaki düşüşün ardından, 75 milyar sterlin daha nicel gevşetme kararı aldı. Yaşanan gelişmeler, King'in bu yılın başlarında söylediği, İngiltere'de yaşam standartlarının 1920'lerden bu yana görülmemiş düzeyde uzun süreli bir daralma dönemine girdiği yönündeki öngörüsünü doğruluyor.

# Çin: Kültür devrimi

**Yusuf Topuzoğlu Çin Devrimi üzerine hazırladığı yazı dizisinin üçüncü bölümünde başkan Mao'nun iktidarı geri kazanmak için başlattığı ve ardından kontrolünü kaybettiği Kültür Devrimi'ni anlatıyor.**

**Çin Kültür Devrimi** milyonlarca insanın harekete geçtiği, Pekin'de ve diğer önemli Çin kentlerinde devasa gösterilerin düzenlendiği bir süreç oldu. Ne var ki bu yığınsallığın altında ki gerçeğin yığınlarla ilişkisi yoktu. Mücadele tepede, Çin'e ege-men olmak isteyen bürokrasinin iki kanadı arasında geçiyordu.

19450'lilerin sonunda Çin Devrimi'nin önderi **Mao Tse Tung** devlet başkanı ünvanını korumasına rağmen gerçek iktidarın dışına itilmişti. İktidarı yeniden kazanabilmek için çeşitli adımlar attı ama her defasında yenildi.

1966 yılının başında Mao egemen bürokrasi içindeki mücadelesini Çin Komünist Partisi'nin dışına taşırdı, Mayıs ayında öğrencileri "**ülkeyi diktatörce yöneten yerel ve ulusal liderliğe karşı ayaklanmaya**" çağırırdı.

Eğitim sisteminden bıkmış olan üniversite ve lise öğrencileri Mao'nun çağırısına uydular ve "**ayaklanmak haklıdır!**" diyerek sokaklara çıktılar. İlk hedef okulların yöneticileri oldu. Öğrenciler okul yöneticilerini ve bir kısım başka yerel parti yöneticisine sokaklarda aşağılayarak dolaylı olarak çok zaman icat edilmiş suçlarını ve hatalarını itiraf etmeye zorladılar.

Hareket geliştiği bütün okullar kapatıldı. Eğitim sistemi durdu. Öğrenci yığınları Mao'yu görmek için Pekin'e akın akın gelmeye başladı. Mao etrafında hızla bir efsane gelişmeye başladı. Mao'ya "kalplerimizdeki kıpkırmızı güneş" olarak hitap ediliyordu. Basın, "tam anlamasınız bile Mao'nun her dediğini yapın" diye yayın yapıyordu.

Mao'nun feodalizmi yakın demesi üzerine sanat eserleri parçalanıyor, klasik müzik eserleri yasaklanıyor, kiliseler, mabetler yıkılıyor, kitaplar yakılıyordu.

Mao'nun merkezden başlattığı harekete karşı yerel yöneticiler de yerel Kızıl Muhafız grupları kurarak yanıt verdi. Bu kızıl muhafızlar çok zaman fabrika işçileri ve yerel yönetim memurlarıydı ve öğrenci hareketine kuşku ile bakıyorlardı.

Bürokrasinin kanatları arasındaki mücadele derinleşip kızıştıktıkça Kızıl Muhafız örgütlerinin sayıları da artıyordu. Merkezi Çin'de Wuhan kentinde 53 Kızıl Muhafız grubu vardı ve bunlar arasındaki bir sokak çatışmasında 250 kişi ölmüş, 1.500 kişi yaralanmıştı.

1967'de işçi sınıfı kendi taleplerini dile getirerek mücadele alanına çıktı. Ocak 1967'de Şanghay'da güçlü bir grev hareketi yaşandı. Sonraki iki yıl boyunca ülkenin her tarafında işçiler kendi talepleri etrafında greve çıktılar.

Bağımsız işçi mücadelesinin yoğunlaşması ve giderek derinleşen kaos sonucunda Mao Kültür Devrimi'ni



sona erdirmeye karar verdi. Zaten çok sayıda yönetici görevlerinden alınmıştı, artık görev tamamlanmıştı.

Ancak "Kültür Devrimi" Mao'ya rağmen bitmedi. 1967'de ülkenin birçok yeri savaş alanı gibiydi. Her tarafta çatışmalar sürüyordu ve bunlar oldukça kanlı çatışmalardı.

Örneğin Zhou kentinde gerçekleşen bir katliamın sonucunda 100.000 kişi

ölmüştü. Pekin'de, ülkenin en ünlü üniversitesinde rakip öğrenci grupları ev yapımı bombalar kullanarak birbirleriyle çatışıyorlardı.

1967'de Mao istikrarı sağlayabilecek tek güç olan orduya döndü. Kızıl Muhafız örgütlenmesinin yerine hızla Yerel Devrimci Komiteler kurulmaya başlandı. Bu Komiteler ordunun denetimini altındaydı ve kuruldukları

## Çin üzerine iki kitap

Çin Devrimi karşısında Stalin karşısındaki muhalefet fiilen etkili olmadı, ancak Troçki sorunu geç de olsa fark ederek SBKP'nin ve Komünist Enternasyonal'in politikalarını eleştirdi.

Tarih Bilinci Yayınları'ndan çıkan Çin Üzerine, Troçki'nin yazdığı bir dizi makaleyi bir araya getiriyor. Troçki bu makalelerde millî demokratik devrim fikriyle tartışırken Çin Komünist Partisi'nin Kuomingtang'a katılmasının nasıl bir felaket olduğunu da anlatıyor. Troçki, Buharin'in o günlerde icat ettiği 'dört sınıf bloğu' tezlerine karşı çıkıyor.

Çin Devrimi tam da Sovyetler Birliği'nde Lenin'in ölümünün ardından bürokrasinin karşı devriminin gerçekleştiği günlerde gelişti.

Sovyet bürokrasisi için karşı devrimin ideolojik temelini 'tek ülkede sosyalizm' tezi oluşturuyordu. Bu teze göre, dünya devrimi yenilmişti, işçi hareketi geri çekilmekteydi. Bu durumda, bütün dünya komünist partilerinin görevi anavatani, yani Sovyetler

Birliği'ni korumaktı. Stalin ve çevresi, dünya burjuvazisi içinden dostlar kazanmaya ve Sovyetler Birliği'nin onlara bir tehdit olmadığını kanıtlamaya çabalıyordu. Ekonominin hızlı gelişmesi için bu gereklidi ve SBKP bürokrasisi bu nedenle dünyadaki devrimci gelişmelere karşı tümüyle duyarsızdı.

Çin devriminin yenilgisini izleyen yıllarda, aynı Rus bürokrasisi bu kez İspanya ve Fransa'daki gelişmelere karşı tutum aldı. Rusya'nın direktifleri ile İspanya Komünist Partisi Barcelona Sovyeti'ni dağıtıp POUM üyelerini ve anarşistleri katlederken, Fransa'da Komünist Partisi iktidarı almasına an kalmış olan genel grevi kırıyordu.

Çin üzerine ikinci bir kitap yine Tarih Bilinci Yayınları'ndan çıkan Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal. Bu kitap da Troçki'nin enternasyonal üzerine bir dizi yazısını bir araya getiriyor ve Çin sorunu üzerine yazdıkları kitapta önemli bir yer işgal ediyor.

Her iki kitabı da bulmak oldukça zor, ama imkânsız değil!

yererde Kültür Devrimi'nin bittiğini belirtiyorlardı. Ordu grevleri bitirebiliyor, sokakları temizliyordu ama hala Pekin'den gelen merkezi emirleri yerine getiremiyordu çünkü o da toplumun geri kalanı gibi parçalanmıştı.

1967 Temmuz ayında Wuhan'da askeri garnizon ayaklandı. Mao şehre Pekin'den askerler gönderdi ama sonunda yapılan pazarlıklarla ayaklanma bitti. Ayaklananlara bütün istedikleri verildi.

Ordu iktidardan pay ve Kültür Devrimi boyunca görevlerinden alınmış olan bürokratların görevlerine geri gelmesini istiyordu.

Bir çok ilde garnizon komutanları vali olarak atandılar ve öğrenci gösterilerine ateş açarak cevap verdiler. Yeni yönetim Mao'nun da desteği ile Kızıl Muhafız gruplarını dağıtmaya başladı. Kızıl Muhafız gençler zorla kırsal alanlara gönderiliyordu. Yedi yıllık bir süre içinde 12 ila 18 milyon arasında gencin zorla kırsal alanlara gönderildiği tahmin ediliyor.

Kızıl Muhafızlar ihanete uğradıklarını düşünüyorlardı. Mao tarafından iktidar kavgasında kullanılmıslardı ve şimdi bir kenara atılıyorlardı. Kızıl Muhafızlar direnmeye çalıştılar. Yeniden iktidara gelen eski yöneticileri kapitalist yola girmiş olarak tanımlıyorlardı. Onlar için Mao hariç tüm bürokrasi kapitalist yoldaydı.

Hunan kentindeki bir Kızıl Muhafız grubu Sovyet örgütlenmesi temelinde yeni bir işçi devrimi talep ediyordu. **Şeng-wu-lian** adlı bu grup kısa zamanda ezildi ancak yayınladıkları manifesto ülke çapında yayıldı.

1968 yılı boyunca **Kızıl Muhafız** grupları direnmeye devam ettiler. Silah biriktirdiler, silahlı ayaklanmalar örgütlediler, gerilla savaşları başlattılar. Ama bunlar birbirlerinden kopuk mücadelelerdi.

1969 Nisan ayında Kültür Devrimi resmen bitti! O günlerde Çin Rus sınırında bu iki ülke arasında çatışmalar oluyordu. 1969'un sonunda tüm muhalefet ezildi.

Kültür Devrimi boyunca yaşanan insan kaybı akıl almaz boyutlara ulaştı. Tam ve kesin bir sayı bilinmiyor ama örneğin Guangdong eyaletinde 40.000 insan öldü ve bir milyona yakın insan hapse atıldı veya kırsal alanlara sürgüne gönderildi. Ulusal ölçekte herhalde ölü sayısı milyonlardaydı.

Kültür Devrimi boyunca Çin ekonomisi de ağır bir darbe yedi. Yedi yılda ekonomi yıkıldı, bürokrasi arasında iktidar savaşı sonraki yedi yılda da sürdü ve sonunda iktidarı kazananlar Mao'nun tüm görüşlerinin tersine bir hat izlemeye başladılar.

Artık hiç kimse Çin'e sosyalist bir ülke olarak bakmıyor. Ama Kültür Devrimi hala bir çok sosyalist için nostaljik bir ilham kaynağı durumunda. Oysa Kültür Devrimi bugünkü Çin'in kurulmasında çok önemli bir rol oynadı.

Aram Dildar:

# Kürtlerden özür dilenmelidir"

Meltem Oral, 90'lı yıllarda Diyarbakır'da Özgür Gündem gazetesinin çıkış sürecini anlatan Press filminin oyuncularından Aram Dildar ile film ve Kürt sorunu üzerine konuştu.

## ■Filmin kadrosuna dahil olma süreci nasıl oldu?

-Ben aslında filmin hazırlık sürecine bile yetişemedim. Tiyatro grubu olan bir arkadaşım vardı, onun aracılığı ile geldim. Çünkü benim oynadığım karakteri bulmakta zorluk çekmişlerdi. Arkadaşım, aradıkları yaş grubu itibarıyla de bana uygun olduğunu söyledi. O arkadaşım aracılığı ile kasta girdim. Filmin başlamasına bir hafta kala tanıştım ekiple. Çekimler iki hafta İstanbul'da iki hafta Diyarbakır'da olmak üzere toplam bir ayda yapıldı.

## ■Gösterime girdiği dönemde tam bu basın özgürlüğü tartışmalarının yoğun olduğu döneme denk geldi aslında

-Evet, tamamen tesadüf oldu. Kürt gazetecilere yönelik baskının da arttığı bir döneme denk geldi. Film, çeşitli festivallerde ödülleri aldı. Özellikle gazeteciler, köşe yazarları filmi yalnız bırakmadılar, duyurmak için ellerinden geleni yaptılar.

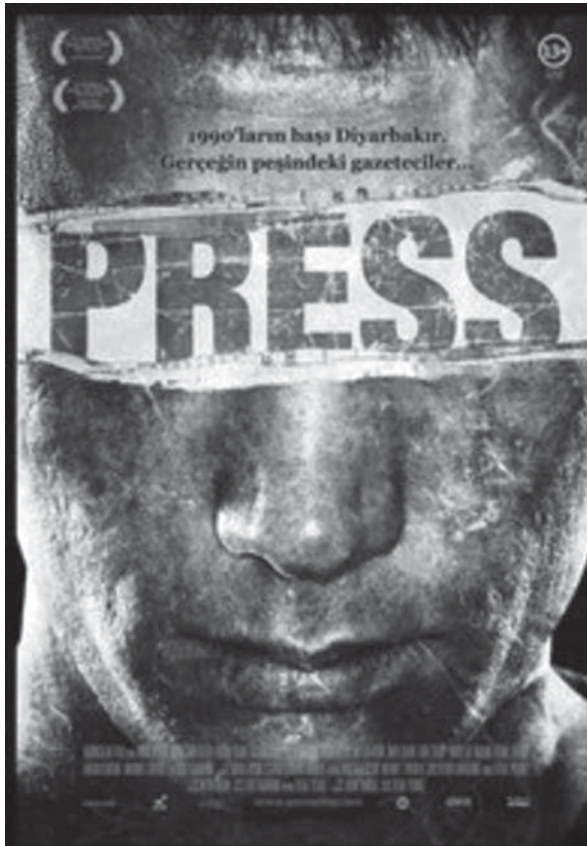
## ■Aslında basın özgürlüğünden çok anlatılan hikaye koskocaman bir politik mücadelenin hikayesi

-Evet, doğru. Zaten Özgür Gündem'in çıkarılma hikayesi sadece bir gazetecilik hikayesi değil, bir halkın özgürlük mücadelesinin dünyaya duyurulmasının hikayesi. Özgür Gündem'i çıkarılma yapılan saldırılar basın özgürlüğünün yanı sıra doğrudan insanların yaşama hakkına yapılan bir saldırdır.

## ■Film 90'lı yıllarda geçiyor. Sen o yıllarda neler yapıyordun?

-Ben o yıllarda çok küçüküm aslında. Batman'da yaşıyorduk. Ama benim ailem göçebe bir aileydi. Yazları yaylaya giderdik. 96'ya kadar bu şekilde yaşadık. Ancak askerlerin mezraya yaptığı baskınlardan dolayı artık köyde yaşayamaz hale geldik ve 96'da ailemin yarısı İstanbul'a göç etmek zorunda kaldı, yarısı Batman'da kaldı. Hiçbiri Türkçe bilmiyordu. Bu bizim için çok büyük travma oldu, sonuçta köyden birdenbire İstanbul gibi kocaman ve dilini hiç bilmediğimiz bir şehre göç etmek zorunda kaldık.

## ■Film 90'lı yılların karanlığını çok iyi yansıtıyor gerçekten. Bugün de sık sık



## acaba 90'lara mı dönüyoruz sorusunu sık sık duyuyoruz. Sen bu konuda ne düşünüyorsun?

-Tabii ki süreçler aynı işlemin, değişiyor. Bugün 90'lı yıllarda olduğu kadar faili meçhul cinayet yok. Ama polis hala sokak ortasında öldürmeye devam ediyor, yüzlerce insanı aynı anda tutuklayıp cezaevine koyuyor. Dolayısıyla bir yandan 90'lı yılların karanlık yüzü teşhir edilirken bir yandan şiddet ve baskı başka bir biçimde devam ediyor. Şu anda Kürtlerin seçilmiş binlerce siyasetçisi cezaevinde. Dolayısıyla 90'lı yılların karanlığı ile yüzleşip, hesaplaşp bambaşka bir döneme girdiğimiz de söylenemez. Örneğin Batman'da belediye başkanlığı yapmış olan insanların birisi öldürüldü, ikisi cezaevinde, şu anki belediye başkanı görevde ama başına ne zaman ne geleceği belli değil. Dolayısıyla gerçek bir değişim yaşadığımızı söylemek zor. Evet bugün belki barışa daha yakınız ama tıpkı 90'lı yıllarda olduğu gibi bu barışın önünü tıkmak isteyenler faaliyetlerine devam ediyorlar. Kürtler, Türk bayrağına, İstiklal Marşı'na saygı duymaya zorlanıyor. Kürtlerin kendilerine ait değerler ayaklar altına alınırken başka değerlerin önünde eğilmesi bekleniyor.

## ■Bir yandan da özellikle 90'lı yıllarda derin devletnin yaptıklarını teşhir eden itiraflara tanık oluyoruz, birçok gerçek ortaya çıkıyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

-Bizim için derin devlet yok devlet

var. Tansu Çiller'in nesi derin? Bu ülkenin başbakanıydı ve ölüm emirlerini o verdi. Dolayısıyla sadece bunların ortaya çıkması yetmez. Gerçek bir yüzleşme ve hesaplaşmanın olabilmesi için devletin Kürt halkından özür dilemesi, 'biz bu kadar insanı öldürdük, özür dileriz' demesi lazım.

## ■Basın özgürlüğü kimsenin dilinden düşmüyor, hatta Uğur Dündar'ın bile yer aldığı yürüyüşler yapılıyor. Ama bugüne kadar Kürt basınına yönelik baskılarda böyle şeyler görmedik. Sen bu durumu nasıl değerlendiriyorsun?

-Özgür Gündem'e yönelik saldırılar sırasında aslında sokakta her yerde Özgür Gündem satmak gibi eylemler düzenlenmişti. Ama son dönemde böyle bir destek olmadı. Bırakın hükümeti bugün gazeteciler bile Kürt gazetecileri gazeteci olarak görmüyor. Bırakın Kürtlere yönelik her tür şiddet normal olarak algılanıyor. Sonra da Kürtlerin neden silah bırakmadığı soruluyor. Halbuki bu ülkede en büyük terörist devlet, en çok şiddeti devlet uyguluyor. Bugüne kadar Kürtlerin kurdukları bütün partiler, bütün gazeteler kapatıldı. Biz nasıl siyaset yapacağız peki? Şiddetin kendisini değil, neden bitmediğini konuşmak gerekiyor. Durmadan şiddet dursun demenin anlamı yok.

## ■Filmde küçük bir ofisin içine sushmuş kocaman bir mücadele anlatılıyor. Bunu bugünkü Kürt hareketi ile benzeştirmek mümkün mü? Çünkü bir yandan kocaman bir özgürlük hareketi var ama bir yandan da bu hareketin yalnızlaştırılması söz konusu. Türkiye'deki sosyalist hareketin de Kürt hareketini yalnız bıraktığını düşünüyor musun?

-Kürt hareketi sadece Türkiye'de değil dünyada da yalnız aslında. Diyarbakır'da her gün bir tarih yaşıyoruz.

Bunun batıda bir karşılığı yok. Zaten Türkiye'deki sosyalist hareketin kendine bir faydası yok. Dolayısıyla bir destekten ziyade Türkiye sosyalist hareketinin kendini toplaması gerekiyor bence. Örneğin Türkiye'deki sosyalist hareket Türklere dayanan bir barış inisiyatifi oluşturamıyor. Türkiye'deki sosyalistler barışın olması için kendi hükümetlerine baskı oluşturan büyük bir hareket oluşturmayı başarsalar iki halk arasındaki yakınlaşma daha da artacaktır.

## sosyalist işçi ne savunuyor?

### Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

### Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.  
-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.  
-İşçi sınıfına, işçi konyelerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.  
-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.  
-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.  
-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.  
-Sosyalistler insanların cinsel yönelimlerden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

### Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.  
-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.  
-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.  
-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

### Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmeli-dir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.  
-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlayabilir. Bu fikirleri katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

marksist.org

devrimci antikapitalist  
haber yorum

tıklayın...

# sosyalist işçi

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

★ Z Yayıncılık ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti.  
■ Sahibi: Arife Köse ■ Sorumlu Yazışmaları Müdürü:  
Volkan Tamusta ■ Adres: Büyükparmakkapı Sokak,  
16/3 Beyoğlu-İstanbul ■ Baskı: Özdemir Matbaası:  
Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi, C Blok, No: 242 Topkapı,  
İstanbul - Tel: 0212 577 54 92 ■ Yerel süreli yayın,  
haftada bir yayınlanır

www.sosyalistisci.org



## Krizin, yoksulluğun faturası patronlara!

2010'da 4 milyon 738 bin asgari ücretli Ford, Mercedes, Arçelik, Petrol Ofisi, Yapı Kredi ve Vakıflar Bankası gibi birçok büyük kuruluşu arkasında bırakarak devlet kasasına tam 5 milyar 38 milyon TL vergi aktardı. Bu 2010 yılının en fazla kurumlar vergisi veren 100 şirketin 90'nının ödediği vergiye eşdeğer.

Bu miktarlara diğer ücretli çalışanları da eklediğimizde (2010 yılında diğer ücretlilerin ödediği vergi 22 milyar 649 milyon TL) tüm ücretliler, toplamda 12 milyar civarında vergi ödemiş olan 100 firmadan iki kat fazla vergi ödemiş oldu. 2010 yılında 190 milyar TL'ye yakın vergi toplandı. Bunun yüzde 40'ına yakınını işçiler ödedi.

## Milyonerler servet vergisi ödesin!

**Çalışanların ödediği vergilerin toplamı, genel vergi gelirleri içinde yüzde 40'lara yaklaşıyor.** Emekçilerin vergi yükünün artmasındaki en büyük nedenlerden biri, KDV, ÖTV gibi adaletsiz vergilerdir. Diğer nedenler ise patronlardan vergi toplanmaması ve kayıt dışı ekonomi, yani bazı kapitalistlerin vergilendirilmemesidir. **Devlet çalışanlardan alınan vergileri peşinen maaşlarından keserken, sermaye sahiplerinin servet ve gelir beyanlarında uyguladıkları yolsuzlukları açığa çıkarmak ve adaletli bir yolla vergi toplamakta aynı hassasiyeti göstermiyor.**

Vergilerin çoğu, bu yıl da çalışanlardan toplandı. Türkiye'de kayıtlı 6 milyon 750 bin kadar çalışan var. Bu çalışanların ödemek zorunda kaldığı vergiler toplamı, 650 binden fazla şirketin ödediği vergi tutarının

üzerinde.

Doğalgaz, benzin, alkol ve tütün ürünleri ile beyaz eşya'dan (dayanıklı mallar) alınan ÖTV ise 2010'da toplanan vergilerin yarısına yakınına tekabül ederek devlete 56 milyar TL kazanç oluşturdu. 2011 için de şimdilik durum çok farklı görünmüyor. Bu yıl için 232 milyar TL civarında vergi toplanması hedefleniyordu ve ilk dokuz aylık verilere göre, yıl sonunda 210 milyar TL toplanmış olacak. Bu tahmine göre her 10 çalışan, 1 şirketten daha fazla vergi ödemiş oluyor.

Dünyada yüksek gelir ve kurumlar vergisi oranına sahip ülkeler Norveç, İsviçre, İsviçre, Kanada ve Danimarka gibi ülkeler iken Türkiye vergilerin dağılımları bakımından dünyada gelir dağılımı, adaletsizliği ve antidemokratik uygulamaları ile ün salmış ülkeler olan Güney Kore ve Şili ile yarışıyor.

Devletler ve hükümetler, patronların kâr oranlarının düşme tehlikesi ile karşılaşması durumunda, hemen çözümü çalışanların maaşlarında kesintiler ve dolaylı vergi oranlarının arttırılmasında buluyor.

Bunun en bariz örneklerini Yunanistan'da uygulanan kriz paketlerinde görmek mümkün.

Adaletsiz gelir dağılımını ortadan kaldırmak tabii ki topyekun bir değişim olmaksızın mümkün olmayacak. Ancak adaletsizliği azaltmak ve milyonların yaşam koşullarını iyileştirmek mümkündür.

■ İşçiler değil zenginler vergilendirilmelidir. Milyonerlerden servet vergisi alınmalı!

■ Bizim maaşlarımızdan otomatik olarak vergi kesen hükümet, vergi ödemekten kaçan, bin türlü yolsuzluk yapan patronların üzerine gitsin!

■ Asgari ücretten vergi kaldırılmalı!

Devletin yatırım yapabilmek, sağlık ve eğitim hizmetleri vermek için gelir kaynağı olarak gösterdiği ve kutsadığı vergiler dolaylı ve dolaysız olarak ikiye ayrılıyor. Dolaylı vergiler; mal ve hizmetlerden gelir seviyesine bakılmaksızın eşit oranda alınan KDV ve ÖTV gibi vergilerdir.

Dolaylı vergiler yoksullaştırıcı ve gelir dağılımındaki adaletsizliği pekiştiren etkisinden ötürü "adaletsiz vergi" olarak da adlandırılıyor.

Dolaysız vergiler ise şirketler, küçük esnaf ve çalışanlardan kazançları oranında alınan vergilerdir. Devlet, vergi gelirinin çoğunu emekçilerden elde ediyor.